

VIGILIE

SESLÁNÍ DUCHA SVATÉHO

Hymnus

I am Christus astra ascén-derat, regressus unde vé- ne-rat

promíssum Patris mú- nere Sanctum datú-rus Spí-ri-tum.

2. Sollémnis urgébat dí-es, quo mystíco septémpli-ci

orbis volútus sép-ti-es signat be-á-ta témpora.

3. Dum ho-ra cunctis tér-ti-a repén-te mundus ín-to-nat,

orántibus após-tolis De-um venísse nún-ti-at.

4. De Pa-tris ergo lú- mine, decó-rus ignis mis-sus est,

qui fida Christi péc-tora calóre verbi cóm-ple-at.

5. Dudum sacráta péc-tora tu-a replésti grá- ti-a;

dimítte nunc peccá- mina et da qui-é-ta témpora.

Dx. Sit laus Patri cum Fí- li-o, sancto simul Pará- cli-to,
nobisque mittat Fí- li-us charísma Sancti Spíri-tus. A-men.

Pokud se hymnus nezpívá:

1. Blahé světlo, vzácný plamen,
jímž byl seslán oheň na zem
učedníkům Kristovým.
2. Plní srdce, vnuká slova,
vybízí rty, srdce znova
k chvalozpěvům děkovným.
3. Přijdi, Těšiteli vlídný,
dej výmluvnost, srdce mírni,
kapky žluči s jedem viny
není ve tvé blízkosti.
4. Novým lidem jsme se stali
s čistým srdcem, plným chvály.
Předtím jsme tě rozhněvali,
teď jsme syny milosti.
5. Ty jsi dárce i dar skvoucí,
všechno dobro našich srdcí,
naplň srdce láskou vroucí,
aby náš ret ve dne v noci
zazníval jen k chvále tvé.
6. Očisti nás od všech provin
ty, jenž jsi k nám shovívavým,
dej nám s nitrem v Kristu novým
k dokonalým darům mnohým
blaho nepomíjivé. Amen.

1. antifona

Vítr vane, kam chce, jeho zvuk slyšíš,
ale nevíš, odkud přichází a kam jde, aleluja.

(Jan 3, 8)

VIIIc

S píritus ubi vult spi-rat, et vocem eius audis; et nescis unde

vé-ni-at aut quo vadat, allelúia, allelúia.

Pokud se antifona nezpívá chorálně:

♩.1. Vítr vane, kam chce, jeho zvuk slyšíš, || ale nevíš, odkud přichází
a kam jde, aleluja.

Žalm 103 (104)

I

Dobrořeč Pánu, chval jej, má **duše!** *
Pane, můj Bože, jsi nadevše **velký,**
oděný krásou a vznešeností, *
jako pláštěm světlem se **halíš.**

Nebesa pneš jak stanovou **plachtu,** *
síně své zbuovals **nad vodami,**
z letících mračen si povoz **činíš,** *
na křídlech větru se **k zemi snášíš,**
vichry si bereš za svoje **posly,** * pla-
meny za své **služebníky.**

V základech mocných jsi upevnil
zemi, * takže až do věků **neza-**
kolísá.

Pramoře jako rouchem ji **krylo,** *
vody stály až **nad horami.**

Před tvou hrozbou stáhly se **zpát-**
ky, * prchaly před hlasem **tvého**
hromu.

Vzestoupily do hor, do dolin **klesly,** *
na místa, která ty **jsi jim určil.**

Dal jsi jim hranici, přes kterou
nesmí, * aby zas nemohly **zaplavit**
zemi.

Pramenům kázal jsi v potocích **sté-**
kat, * v údolích mezi **horami plynout.**
Všechnu zvěř polní **napájejí,** *
divocí osli **hasí v nich žízeň.**

Při nich pak hnízdí nebeské **ptac-**
tvo, * větvořím **stromů zní** jeho zpěv.

Sláva Otci i **Synu** * i **Duchu sva-**
tému,

jako byla na počátku i nyní i **vždyc-**
ky * a na věky **věků. Amen.** ♩.

2. antifona

MG 75

Najednou se ozval z nebe hukot, jako když se přičene silný vítr, aleluja. (Sk 2, 2)

VIIIc

F actus est repente de caelo so-nus adveni-éntis spíritus vehe-
méntis, allelúia, allelúia.

Pokud se antifona nezpívá chorálně:

♩.2. Najednou se ozval z nebe hukot, || jako když se přičene silný vítr,
aleluja.

II

Z oblačných sídel napájíš hory, * vláhu z tvých komor zem dosyta pije.

Dáváš růst pící, jíž stáda se živí, *
rostlinám, které jsou k užítku lidem;

vydáváš pro ně ze země chléb, * který dodává člověku síly,

víno, jež člověku potěší srdce, *
že se mu tvář jak olejem svítí.

Dosyta pije i stromoví Páně, * libánské cedry, jež sázel on sám.

V nich pak si ptáci stavějí hnízda, * v cypřiších domov si udělal čáp.

Horské štíty kamzíkům patří, * ve skalách jezevci našli si skryt.

Měsíc jsi učinil měřidlem času, *
slunce pak ví, kdy zapadat má.

Když sešleš soumrak a setmí se na noc, * začne v ní obcházet divoká zvěř.

Lvíčata s řevem si žádají kořist, *
od Boha čekají pokrm svůj.

Když slunce vychází, stáhnou se opět, * ulehnou do svých doupat a nor.

Tehdy pak člověk vykročí k práci, * aby v ní setrval po celý den.

Sláva Otci i Synu * i Duchu svatému, jako byla na počátku i nyní i vždycky * a na věky věků. Amen.

♩.

3. antifona

MG 80

Sešli svého Ducha a budou stvořeni a obnovíš tvář země, aleluja. (Žl 103, 30)

viii c

E -mítte Spíritum tu- um, et cre-abúntur, et renová-bis fáci-em
 terræ, allelúia, allelúia.

Pokud se antifona nezpívá chorálně:

A.3. Sešli svého Ducha a budou stvořeni || a obnovíš tvář země, *aleluja*.

III

Kterak jsou četná, Pane, tvá díla! †
 Všechno jsi stvořil a učinil **moudře**, *
 plna je *tvého tvorstva* zem.

Tam moře mocné a velké a širé, †
 v něm se to hemží bezpočtem
tvorů, * havěti *drobné i velikých*
 stvůr.

Lodi jím plují, i leviatan, * stvořils
 jej, *aby si ve vlnách hrál*.

Na tebe čeká všechno a **všichni**, *
 že jim dáš *obživu v pravý čas*.

A ty ji dáváš a oni si **berou**, * dobrem
 se *sytí, když otevřeš dlaň*.

Skryješ-li před nimi tvář, tu se
 zděsí, † když jim odejmeš dech,
 oni **hynou**, * opět se *vracejí ve*
 svůj prach.

Sešleš-li ducha, tvoří se **noví**: * tak
 zemi *obnovuješ tvář*.

Ať trvá navěky sláva **Páně**, * ať se
 Pán *raduje ze svých děl!*

Země se zachví, když pohlédne **na**
 ni, * kouří se *z hor, když jen se jich*
 tkne.

Pánu chci zpívat, co budu **dý-**
 chat, * Bohu chci *hráti, co budu*
 živ.

Kéž se mu zalíbí moje **písně!** * Já se
 chci *v Pánu radovat!*

Kéž jen by hříšní ze světa *sešli*, †
 kéž by už bezbožných nebylo **ni-**
 kde! * Dobrořeč *Pánu, duše má!*

Sláva Otci i **Synu** * i *Duchu svatému*,
 jako byla na počátku i nyní
 i **vždycky** * a na věky *věků. Amen.*

A.

Verš

∇. Duch Páně naplňuje celý svět, *aleluja*.

℞. A ten, který vše obnovuje, ví o všem, co se mluví, *aleluja*.

První čtení

Z listu svatého apoštola Pavla Římanům

8, 5–27

Kdo se dávají vést Božím Duchem, jsou Boží synové

Ti, kdo žijí, jak chce tělo, usilují jen o věci tělesné; kdo však žijí, jak chce Duch, o věci duchovní. Snahy lidí tělesných vedou ke smrti, snahy lidí duchovních k životu a pokoji. Proto snahy lidí tělesných stojí v nepřátelství s Bohem, neboť nejsou podřízeny Božímu zákonu, ba ani být nemohou. Ti, kdo žijí svému tělu, nemohou se líbit Bohu.

Ale vy žijete ne podle těla, nýbrž podle Ducha, jestliže skutečně ve vás přebývá Duch Boží. Kdo totiž nemá Kristova Ducha, ten není jeho. Je-li však ve vás Kristus, tělo je podrobena smrti kvůli hříchu, ale duch je plný života, protože je ospravedlněn. a když sídlí ve vás Duch toho, který z mrtvých vzkřísil Ježíše, pak ten, který z mrtvých vzkřísil Krista Ježíše, probudí k životu i vaše smrtelná těla svým Duchem, který sídlí ve vás.

Nuže bratři, nejsme vázáni povinnostmi k tělu, že bychom museli žít, jak chce tělo. Žijete-li totiž tak, jak chce tělo, musíte umřít; jestliže však s pomocí Ducha ničíte zálučnosti těla, budete žít. Neboť všichni, kdo se dávají vést Božím Duchem, jsou Boží synové. Nedostali jste přece ducha otroctví, že byste museli zase znova žít ve strachu. Dostali jste však ducha těch, kdo byli přijati za vlastní, a proto můžeme volat: „Abba, Otče!“ Spolu s naším duchem to potvrzuje sám Duch svatý, že jsme Boží děti. Jsme-li však děti, jsme i dědici: dědici Boží a spoludědici Kristovi. Musíme ovšem jako on trpět, abychom tak spolu s ním mohli dojít slávy. Jsem přesvědčen, že utrpení tohoto času se nedají srovnat s budoucí slávou, která se zjeví na nás.

Celé tvorstvo nedočkavě čeká, až se Boží synové zjeví ve slávě. Vždyť tvorstvo bylo podrobena nicotnosti, ale ne z vlastní vůle, nýbrž kvůli tomu, který ho podrobil. Zůstala však tvorstvu naděje, že i ono bude vysvobozeno z poroby porušení a dosáhne svobody ve slávě Božích dětí. Víme přece, že celé tvorstvo zároveň sténá a spolu trpí až doposud. a není samo. i my, ačkoliv už máme první dary Ducha, i my sami uvnitř naříkáme a očekáváme své přijetí za syny, vykoupění našeho těla. Naše spása je zatím pouze předmětem naděje. Je-li však předmět naděje vidět, už to není naděje. Co už někdo vidí, jak by v to mohl doufat? Ale doufáme-li v něco, co ještě nevidíme, čekáme na to s vytrvalostí.

Právě tak i Duch nám přichází na pomoc v naší slabosti. Vždyť ani nevíme, oč se máme vlastně modlit. a tu sám Duch se za nás přimlouvá vzdechy, které nelze vyjádřit, a Bůh, který zkoumá srdce, ví, co Duch žádá, a že jeho přimluva za křesťany je ve shodě s Boží vůlí.

Responsorium

MG 81

Všichni byli naplněni Duchem svatým a začali mluvit, jak jim Duch vnukal, aby promlouvali. Hodně lidí se sběhlo.

Apoštolové hlásali různými jazyky velké Boží skutky. (Srov. Sk 4, 4.6.11)

R eplé-ti sunt om- nes Spí- ri-tu San- cto, et coepé-

 runt lo- qui, pro-ut Spíritus Sanctus dabat éloqui il- lis. *

 Et convénit multítú- do dicénti- um, alle- lú-

 ia. Ÿ. Loquebán-tur vári-is linguis apósto- li magná- li-a

 De- i. * Et convénit.

Pokud se responsorium nezpívá chorálně: (Srov Gal 4, 6; 3, 26; 2 Tim 1, 7)

Ÿ. A protože jste Boží děti skrze víru v Ježíše Krista, || poslal nám Bůh do srdce Ducha svého Syna, * Ducha, který volá: Abba, Otče, aleluja.

Ÿ. Bůh nám nedal ducha bojácnosti, ale ducha síly, lásky a rozvážnosti. * Ducha, který volá: Abba, Otče, aleluja.

Druhé čtení

Z traktátu „Proti bludným naukám“ od svatého biskupa Ireneje

(*Lib. 317, 1-3: SCh 34, 302.306*)

Seslání svatého Ducha

Když Pán dával učedníkům moc uskutečňovat znovuzrození člověka v Bohu, řekl jim: Jděte, získejte za učedníky všechny národy, křtíte je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.

O tomto Duchu mluvil ústy proroků a slíbil, že jej vylije v posledních dnech na své služebníky a služebnice, aby prorokovali. Proto také, když se Boží Syn stal Synem člověka, sestoupil tento Duch na něho, aby se s ním natrvalo usídlil v lidském pokolení, aby navždy spočinul v lidech a přebýval v celém Božím stvoření. Ve všech a ve všem působí, aby se dala Otcova vůle a všechno obnovuje proměnou staroby v Kristovu novost.

Po nanebevstoupení Páně, jak říká Lukáš, sestoupil tento Duch v den letnic na učedníky, maje moc uvést všechny národy do života a otevřít jim přístup k nové smlouvě. Proto také učedníci jednomyslně chválili Boha ve všech jazycích a Duch uváděl v jednotu vzdálená společenství a prvotiny ze všech národů přinášel Otcí.

A proto také Pán slíbil, že sešle Utěšitele, který nás připraví pro Boha. Tak jako nelze ze suché mouky bez přidání tekutiny udělat žádné těsto ani chléb, tak se ani my ve své mnohosti nemůžeme spojit v jedno v Kristu Ježíši bez vody, která přichází z nebe. a jako vyprahlá země bez vláhy nerodí, tak bychom ani my, všichni z počátku jako suchý strom, nemohli nést plody života bez hojného deště, který přichází shůry jako dar.

Té jednoty, která vede k neporušitelnosti, se naším tělům dostalo v křestní koupeli, duším ji dal sám Duch.

Duch Boží, který spočinul na Pánu, je Duch moudrosti a rozumu, Duch rady a síly, Duch poznání, zbožnosti a bázně před Hospodinem. A tohoto Ducha dal Pán zase církvi, když pro celou zemi seslal z nebe Přímluvce. Podle výroku Páně byl však jako blesk na zemi svržen také ďábel. Proto tak nezbytně potřebujeme Boží rosu, abychom neshořeli a abychom nepřestali nést plody. a také aby tam, kde máme žalobce, byl i Obhájce a Pomocník, neboť Pán svěřil Duchu svatému svého člověka, který upadl mezi lotry.

Nad tímto člověkem se sám slitoval, ovázal mu rány a vynaložil dva královské denáry. a tak když jsme skrze Ducha přijali obraz i nápis Otce a Syna, zužitkujme tento svěřený denár a spolu s výtěžkem jej vraťme Pánu.

Responsorium

MG 80

Když nastal den letnic a všichni byli společně pohromadě, najednou se ozval z nebe hukot, jako když se přičene silný vítr, a naplnil celý dům, aleluja. Když byli všichni učedníci společně pohromadě ze strachu před židy, ozval se náhle z nebe hukot, jako když se přičene silný vítr, a naplnil celý dům, aleluja. (Sk 2, 1-2)

III

Dum compleréntur di- es Pentecó-stes, e- rant
om-nes pá-ri-ter sedén- tes, alle-lú- ia; et súb- ito factus
est so- nus de cæ-lo, alle- lú- ia. * Tamquam spíritus vehemén-
tis, et replé- vit to- tam do- mum, alle-lú- ia, alle-
lú- ia. ¶. Dum er- go essent in unum discípuli congre-
gáti propter metum Iude-ó- rum, so-nus repén-te de cælo venit
su- per e- os. * Tamquam.

Pokud se responsorium nezpívá chorálně:

℞. Nastal den letnic || a všichni byli společně pohromadě. | Najednou se ozval z nebe hukot, * jako když se přičene silný vítr, | a naplnil celý dům, aleluja.

℣. Když byli všichni učedníci společně pohromadě, | ozval se náhle z nebe hukot, * jako když se přičene silný vítr, | a naplnil celý dům, aleluja.

Antifona ke kantikům

AG 517

*Nenechám vás jako sirotky. Odcházím a zase k vám přijdu
a vaše srdce se bude radovat, aleluja.*

(Jan 14, 18.28; 16, 22)

N^{ID} on vos relínquam órphanos, allelúia: vado et véni-o ad vos,
allelúia: et gaudébit cor vestrum, alle-lúia.

Pokud se antifona nezpívá chorálně:

✠. *Nenechám vás jako sirotky. †|| Odcházím a zase k vám přijdu |
a vaše srdce se bude radovat, aleluja.*

1. kantikum

Iz 63, 1–5

Pán vítězí nad nepřáteli

Zvítězili Beránkovou krví.

(Zj 12, 11)

*Kdo tedy přichází z Edomu, * z Borsy,
v zářivém šatě,*

nádherně zahalený **ve** svém **pláš-**
ti, * a jde kupředu v plnosti své
síly?

„Jsem to já, jenž mluvím **spravedli-**
vě * a mám moc, abych **zachraňoval**.“

Odkud ta červeň **na** tvém **plášti**, *
proč jsi oblečený jako ten, kdo
šlape v lisu?

Sám jsem **šlapal v kádi** * a z mužů
mého lidu se mnou nebyl **ani jediný**.

A tak jsem je pošlapal **ve** svém
hněvu, * dupal jsem po nich ve
svém **rozlícení**,

jejich krev vystříkla **na ~můj šat** *
a potřísnil jsem si **celý oděv**.

Neboť mám **v srdci den hněvu**, *
přichází **rok mé odplaty**.

Dívám se: nikdo, kdo **by** mi **pomo-**
hl! * Ukazuji svou úzkost: nikdo, kdo
by mě podpořil!

Tu mi přišla **na pomoc má paže**, *
podpořila mě má **rozlícenost**.

Sláva **Otci i Synu** * i **Duchu sva-**
tému,

jako byla na počátku i **nyní** i **vždyc-**
ky * a na věky **věků**. **Amen**.

2. kantikum

Oz 6, 1–6

*Pán je milosrdný a líbí se mu láska, ne oběti**Kristus vstal třetího dne ve shodě s Písmem.*

(1 Kor 15, 4)

„Pojďte, vraťme se k Pánu. † Rozdrásal, **uzdraví** nás; * udeřil, obváže nám **rány**;

po dvou dnech nám dá nazpět život, † třetího **dne** nás **pozdvihne** * a **budeme před** ním **žít**.

Poznejme, snažme se **poznat Pána**; * jeho příchod je jistý **jako jitřenka**;

přijde k nám **jako prudká přehánka**, * jako jarní déšť, jenž **zavlažuje zemi**.“

Co s tebou udělám, Efraime? * Co s tebou **udělám, Judo**?

Vždyť vaše láska je jako **ranní oblak**, * jako rosa, jež se **brzy ztrácí**.

Proto jsem je prostřednictvím proroků rozsekal na *kusy*, † zabil jsem je **slovy svých** úst * a můj soud **vyvstane jako světlo**.

Neboť láska se mi líbí, **a** ne **oběti**, * poznání Boha spíš než **celopalý**.

Sláva **Otci** i **Synu** * i **Duchu svatému**, jako byla na počátku i **nyní** i **vždycky** * a na věky **věků. Amen**.

3. kantikum

Sof 3, 8–13-14

Ti, kdo zbudou z Izraele, budou nakonec spaseni

Izaiáš prohlašuje o Izraeli: I kdyby bylo Izraelitů jako mořského písku, bude zachráněna jen malá část.

(Řím 9, 27)

Proto na mne počkejte, je **výrok Páně**, * v den, kdy povstanu **jako žalobce**;

neboť jsem nařídil, aby se **sešly národy**, * **shromáždila se království**,

abych na vás **vytil svou rozlícenost**, * **veškerý žár svého hněvu**.

Vždyť **ohněm mé žárlivosti** * bude **pohlčena celá země**.

Ano, tehdy dám národům **čisté rty**, † aby všechny mohly **vzývat jméno Páně** * a sloužit mu **pod jediným jhem**.

Z druhého břehu etiopských řek mi moji **prosebníci** * **přinesou můj obětní dar**.

Toho dne se už **nebudeš stydět za všechny zlé skutky**, * **jichž ses proti mně dopustil**,

neboť z tvého **středu odstraním** * tvé **vítězoslavné povýšence**

a **přestaneš se naparovat** * na **mé svaté hoře**.

Uprostřed **tebe ponechám** * jen **pokorný a skromný lid**

a ve jménu **Páně** bude hledat **útočiště** * **zbytek Izraele**.

Už se nebude dopouštět **nepravosti**, * už *nebudou říkat lež*; v jejich ústech se **nenajde** * *klamný jazyk*.

Budou však moci pást a **odpovídat** si, * aniž by je kdo **znepokojoval**.

Sláva **Otci** i **Synu** * i *Duchu svatému*, jako byla na počátku i nyní i **vždycky** * a na věky *věků*. **Amen**.
A.

ID

Non vos relinquam orphanos, alleluia: vado et venio ad vos,
alleluia: et gaudet cor vestrum, alleluia.

Pokud se antifona nezpívá chorálně:

A. *Nenechám vás jako sirotky.* †|| Odcházím a zase k vám **přijdu** | a vaše srdce se bude radovat, **aleluja**.

Evangelium

Slova svatého evangelia podle Matouše

28, 16–20

Jděte, získejte za učedníky všechny národy

Ježíš k nim přistoupil a **promluvil**: † „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. ■ *Jděte* tedy, získejte za učedníky všechny **národy**, † křtíte je ve jménu Otce i Syna i **Ducha svatého** * a učte je zachovávat všechno, co jsem vám **přikázal**. ■ *Hle, já* jsem s vámi **po** všechny dny * až do konce **světa**! ■

Hymnus Te Deum

Hymnus Te Deum je v Libellu precum na str. 50.

Závěrečná modlitba

Modleme se. † Bože, ty shromažďuješ svou církev ze všech národů a posvěcuješ ji svým *svatým* Duchem; ° sesílej hojnost jeho darů celému světu † a společenství věřících provázej působením své milosti jako na počátku, když se začalo šířit tvé *evangelium*. ° Skrze tvého Syna, Ježíše Krista, našeho Pána, † neboť on s tebou v jednotě *Ducha svatého* ° žije a kraluje po všechny věky *věků*.